

Zajistit náročné kurikulum propojené s výukou a hodnocením

Strategie pro znevýhodněné školy s nižší výkonností ke zlepšování vyžadují koherentní a vyvážené kurikulum, které představuje základ pro každého žáka k dosažení vysokých standardů ve vzdělávání, přičemž kurikulum musí být zkombinováno s odpovídající podporou, která pomůže každému žákovi dosáhnout jeho potenciálu (Riley a Coleman, 2011). Kurikulum musí být konzistentní a jasně formulované v rámci různých fází vzdělávání.

Školy musí od žáků očekávat co nejvíce bez ohledu na míru znevýhodnění některých dětí a výsledky vzdělávání, s nimiž do školy vstupovaly. Těchto vysokých očekávání lze dosáhnout pomocí podpůrných struktur a služeb: pozitivní prostředí dokáže silně podpořit výuku a nabízí i silnou emoční podporu (Hamre a Pianta, 2005). Rámeček 3.12 shrnuje iniciativní přístup použitý v USA při zpracování kurikul, jejichž cílem je podpořit znevýhodněné žáky, kteří vykazují horší výsledky.

Rámeček 3.12. Zapojování žáků do vzdělávání v USA pomocí kurikula

Zdá se, že kurikulární opatření má velký vliv, pokud umísťuje žáky s horšími výsledky do náročnějších a nikoliv poddimenzovaných školních programů. Programy přípravy na vysoké školy, jako je program „Dosažení pokroku pomocí individuálního odhodlání“ (Advancement via Individual Determination; AVID) používají jako taktiky ke zlepšení výkonů žáků akceleraci místo pouhé nápravy nedostatků. Kromě toho žáci, kteří se dostanou do náročnějších třídních kolektivů, dostávají denně jednu hodinu koučingu od svých spolužáků nebo učitelů, kteří se jim snaží pomoci s dovednostmi nutnými pro studium a s kritickým myšlením (www.avid.org). Programy jako je AVID snižují míru předčasných odchodů ze škol a zvyšují počet studentů zapsaných na vysokých školách. Například školy v Kalifornii, které přijaly AVID, zaznamenaly 34 % pokles v předčasných odchodech ze škol ve srovnání se 14 % poklesem ve školách, které AVID nezavedly (American Youth Policy Forum, www.aypf.org). AVID rovněž obsahuje soubor dalších činností (mimo kurikulum) a zapojuje v různé míře i rodiče. Hodnocení tohoto opatření ukazuje, že pro dosažení úspěšných výsledků bylo nezbytné zapojit všechny složky programu.

Zdroj: Lyche, C. (2010), „Taking on the Completion Challenge: A Literature Review on Policies to Prevent Dropout and Early School Leaving“, OECD Education Working Paper č. 53, OECD, Paříž.

Systematické propojování výuky, hodnocení žáků a kurikul je náročné. Je třeba dále prověřovat optimální kombinace těchto postupů, protože stále nejsou k dispozici jasné důkazy o tom, jak celý systém funguje. Například lidé přímo z pedagogické praxe potřebují vědět, jaké hodnotící strategie lze dobře zkombinovat s konkrétním souborem výukových metod a cílů kurikula tak, aby byl pro žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami nejefektivnější (OECD, 2005; OECD, 2008b).

Školy musí přizpůsobit tyto vzdělávací postupy svým vlastním potřebám a nemusí nezbytně přejímat postupy, které fungují ve školách, jejichž žáci mají odlišné charakteristické vlastnosti a potřeby. Například pokud chceme zlepšit výsledky žáků na základním stupni, je důležité zaměřit se na gramotnost. Nicméně konkrétní pedagogické metody používané ve školách s vyspělejšími žáky nemusejí fungovat u znevýhodněných žáků a strategie zaměřené na zlepšování čtenářských dovedností u začínajících čtenářů se mohou lišit školu od školy (Corallo a McDonald, 2002). A podobně žáci, kteří nastoupí na střední školu se špatnými akademickými dovednostmi, budou rovněž potřebovat podporu při zdokonalování gramotnosti, avšak strategie použité ve znevýhodněných školách budou velmi odlišné (Herlihy a Quint, 2006).